

Wetenswaardigheden uit het bestaan van Breda

De naam Breda is waarschijnlijk ontstaan uit de ver**Bre**ding in het riviertje de **Aa** bij de monding in de Mark;
De eerste bewoning dateert van 9000 voor Christus;
De oudste vermelding van Breda dateert van 1125 Ingelbertus genoemd als heer van Breda;
Breda verkrijgt stadsrechten tijdens de periode van Godfried II (1198-1212);
Het begijnhof werd in 1267 gesticht op grond die door Hendrik, Heer van Schoten en Breda was geschonken. De begijnen waren veelal van adellijke afkomst.
In 1350 koopt Jan van Polanen Breda van de Brabantse Hertog, bouwt er een kasteel en begint met de Ommuring van de stad. Zijn edelen bouwen stenen huizen in de Nieuwstraat, Visserstraat en Katerstraat (=Catharinastraat);
1410 Engelbrecht I van Nassau begint de bouw van de huidige Grote Kerk.
Hendrik III, heer van 1504-1538, legt het mastbos aan, omwals de stad, voltooit de Grote Kerk, vervangt het kasteel door een paleis en introduceert al doende de Renaissance in Noordwest Europa.
In 1535 verhuisden de begijnen, vanwege het besluit van Hendrik III om het kasteel uit te breiden, naar de huidige locatie aan de Catharinastraat. Hier kregen ze de beschikking over de St. Wendelinuskapel die in 1590 wordt ingericht als Waalse kerk, een functie die tot op heden behouden is.
1534 middenin een pestepidemie gaat de stad voor driekwart in vlammen op. De allereerste stadsbrand verwoestte al het havenkwartier in augustus 1490.
René van Chalon volgt zijn vader Hendrik III in 1538 op als graaf van Nassau. Omdat hij van moederszijde al prins van Oranje is, ontstaat de koppeling Oranje Nassau. Als hij in 1544 sneuvelt, is zijn erfgenaam Willem van Nassau-Dillenburg, die prins Willem van Oranje wordt.
Maurits van Nassau herovert in 1590, tijdens carnaval, het door de Spanjaarden bezette Breda, door met het turfschip van Adriaan van Bergen soldaten binnen de vesting te smokkelen.
Van 1624 tot 1625 wordt de stad, na een belegering van negen maanden door de Italiaanse generaal, in Spaanse dienst, Ambrogia Spinola veroverd. De schilder Velázquez heeft dit op een prachtige wijze in een schilderij weergegeven. In 1637 herovert Frederik Hendrik Breda, dat nu voorgoed bij de Noordelijke Nederlanden komt.
1628 Dielis Peeterszoon van den Kieboom koopt een brouwerij aan de Boschstraat, die hij tot "Drij Hoefijzers" omdoopt. Deze brouwerij wordt in 1887 door de toenmalige eigenaar Smits van Waesberghe verhuist naar de Ceresstraat. Het hoofdgebouw heeft trouwens een, nog steeds te bewonderen, prachtige art deco uitstraling.
Op het kasteel van Breda eindigt in 1667 officieel de 2^e Engelse oorlog; Frankrijk, Engeland, Denemarken, Zweden en Nederland verdelen de Westerse wereld voor eeuwen in invloedssferen; met Engeland ruilt Nederland Nieuw Amsterdam (het huidige New York) voor Suriname.
Onder kortstondig Frans bewind kiest (mannelijk) Breda in 1793 zijn eigen stadsbestuur.
1826 Koning Willem I huisvest de Koninklijke Militaire Academie in het Kasteel; In 1828 betreft de KMA het tot kazerne verbouwde (lees: half gesloopte) kasteel; Uiteindelijk wordt de KMA in 2005 onderdeel van de Nederlandse Defensie Leergangen.
Het bisdom wordt in 1853, door Paus Pius X, verdeeld in 5 bisdommen en wordt Breda een zelfstandig diocees. De eerste Bisschop is Mgr. Johannes van Hooydonk.
In de 2^e helft van de 19^e eeuw worden in Breda nieuwe industrieën opgericht; zoals ca 1850 de Faam; 1856 Etna; 1862 Backer en Rueb; 1872 (de voorloper van de) CSM; 1883 Kwatta.
1869-1871 In deze periode worden de stadspoorten en wallen gesloopt en de vestingswateren vergraven tot de huidige singels.
Architect J.F. Metzelaar bouwt in 1886 de tweede koepelgevangenis (1^e in Arnhem en de 3^e in Scheveningen) van Nederland op de vrijgekomen vestinggrond.
De enige, nog in goede staat verkerende watertoren, die langs de singel staat is in 1896 gebouwd door architect J. Schotel.
In 1903 wordt het eerste van Breda (St. Ignatius) ziekenhuis gebouwd aan de Wilhelminasingel.
Bij de ingang van het Valkenberg (de vroegere tuin van het kasteel, staat het in 1905, ontworpen door architect Cuypers en door koningin Wilhelmina onthulde, Baroniemonument om de bijzondere band tussen het Oranjehuis en Breda te benadrukken.
In 1912 wordt NAC opgericht in de St. Janstraat door een fusie (Noad-Advendo-Combinatie). Deze club wordt in 1921 Nederlands kampioen.
Het 2^e en grotere St. Ignatius ziekenhuis werd in 1926 geopend aan de Wilhelminasingel en doet tegenwoordig dienst als hoofdgebouw van het Florijncollege.